

Alfajiri

Mtangazaji wa uwepo wa Kristo

Jarida la Alfajiri

Septemba 2026

Yaliyomo

MAKALA KUU.....	2
MPANGO WA MUNGU KWA MWANADAMU KAMA ULIOONYESHWA KATIKA AGANO LAKE.....	2
MASOMO YA BIBLIA	14
MUNGU ANAMTEUA YOSHUA	14
MAWE KUMI NA MBILI KUTOKA YORDANI.....	17
JUA LINASIMAMA	20
RAHABU AWAIFICHA MJASUSI	23
MAISHA NA MAFUNDISHO YA KIKRISTO.....	26
"NDIVYO NENO LANGU LITAKAVYOKUWA"	26

Fuata katika Biblia Yako!

Mpango wa Mungu kwa Mwanadamu Kama Ulivyoonyeshwa katika Agano Lake

***"Siri ya Bwana iko kwao wamchao; naye
atawaonyesha agano lake."
Zaburi 25:14***

Mungu ana mpango kwa ajili ya mwanadamu ambao utaleta baraka kwa familia zote za dunia, na ambao, utakapokamilika, utakuwa umerudisha ubinadamu kwa Mungu. Tukiichunguza Biblia kwa lengo la kuthibitisha imani iliyokubaliwa awali tu, hatutawahi kupata vito vya kweli vilivyofichwa katika kurasa zake. Hata hivyo, ikiwa jitihada zetu za dhati ni kujifunza kusudi la Mungu, na tukija kwenye Biblia tukiwa na akili iliyo wazi na moyo mwaminifu, tutaona mpango wa kimungu kwa ajili ya hatima ya mwanadamu ukifunuliwa waziwazi katika kurasa zake.

Agano za Mungu zinatoa muhtasari kamili wa mpango wake wa utukufu wa enzi zote. Agano hizi, kama zilivyoandikwa katika Biblia, zinashughulikia kipindi chote cha historia ya mwanadamu kutoka paradiso iliyopotea hadi paradiso iliyorejeshwa. Makala hii inajadili baadhi ya agano kati ya Mungu na mwanadamu kama zilivyoandikwa katika Biblia. Kuelewa agano hizi kutatusaidia kuthamini nafasi yetu katika mpango mkuu wa kimungu wa wokovu wa ulimwengu. Tunapo tazama hatua za heshima za

Mungu wetu katika kufunuliwa kwa mpango wake kwa ajili ya mwanadamu, imani yetu itaongezeka na tumaini letu kwa ufalme wake litakua kubwa na halisi zaidi.

Agano za Mungu kama zilivyoandikwa katika Biblia zimetolewa kwa njia mbalimbali. Baadhi ziko katika mfumo wa ahadi ya upande mmoja ya Mungu. Mengine yamepangwa kama makubaliano ya pande mbili au mikataba kati ya Mungu na watu binafsi, mataifa, au kizazi chote cha wanadamu. Baadhi ya agano za Mungu zinajumuisha sheria zilizowekwa kimungu zenye zawadi kwa uaminifu na adhabu kwa uasi. Hata hivyo, katika hali zote, agano za Mungu na viumbe wake wa kibinadamu ni kwa lengo kuu la baraka zao za milele.

Agano la Edeni

Agano la kwanza kati ya Mungu na mwanadamu lilifanywa katika Bustani ya Edeni. Limerekodiwa katika Mwanzo 2:15-17: "Bwana Mungu akamweka mwanadamu katika Bustani ya Edeni, apalime na kuitunza. Lakini Bwana Mungu akamwamuru, 'Kila mmea wa bustani unaweza kuula matunda yake kwa hiari yako - isipokuwa mti wa maarifa ya mema na mabaya. Ukila matunda yake, bila shaka utakufa.'"

Maisha au kifo vilitegemea utunzaji wa agano hili. Lilitaka utiifu kwa sheria ya Mungu. Adamu alivunja mkataba huu kwa kutotii kwake. (Mwanzo 3:6). Alipoteza uhusiano wake wa agano na Mungu. Alipewa hukumu ya kifo. Biblia inasema, "Katika neema yake kuna uhai." (Zaburi 30:5). Hakuna anayeweza kuishi milele bila neema ya Mungu, ingawa wengi wanaamini katika mafundisho potofu ya kutokufa kwa asili. Ni kwa kuwa katika neema ya

Mungu tu ndipo mwanadamu anapata uzima. Kuishi kwa mwanadamu kwa milele kunategemea kuwa kwake katika uhusiano wa agano na Mungu. Shetani alisema, "Hakika hutakufa." (Mwanzo 3:4). Toleo la kisasa la hili lingekuwa: "Utaonekana kufa, lakini roho yako kwa kweli itakuwa hai mahali pengine."

Akizungumza kuhusu Shetani, Yesu alisema, "Alikuwa muuaji tangu mwanzo. Amekuwa akichukia ukweli daima, kwa sababu hakuna ukweli ndani yake. Anaposema uongo, hufanya hivyo kulingana na asili yake; maana yeye ni mwongo na baba wa uongo." (Yohana 8:44). Kwa upande mwingine, Mungu alimwambia Adamu kwa urahisi na uwazi matokeo ya kutotii: "Hakika utakufa." (Mwanzo 2:17). Kutokana na ushahidi uliotuzunguka, Mungu, na si Shetani, ndiye aliyekuwa akisema ukweli. Hakika, Adamu amekufa, na Biblia inatuambia kwamba katika Adamu, "wote wanakufa." (Mwanzo 5:5; 1 Wakorintho 15:22). Hivyo, sote lazima tukabiliane na uamuzi wa kujua kama ni Mungu au Shetani aliyesema ukweli katika suala hili la maisha na kifo.

Ni wazi kwamba si Adamu pekee aliyepoteza ushirika wake na Mungu, bali wazao wake wote pia wamezaliwa nje ya uhusiano wa agano naye. Imeandikwa, "Kwa mtu mmoja dhambi iliingia ulimwenguni, na kwa dhambi, mauti; na hivyo mauti ikawapita wanadamu wote, kwa sababu wote wamefanya dhambi." (Warumi 5:12). Hata hivyo, baada ya kosa la Adamu, Mungu hakumkabidhi mwanadamu kwa Shetani ili aangamizwe kabisa. Ukweli huu ulifafanuliwa kwa mara ya kwanza kupitia kauli katika Mwanzo 3:15, ambapo tunapewa uhakikisho kwamba mbegu, au kizazi, cha mwanamke angemvunja kichwa cha nyoka. Hii

ilikuwa ni chembe ya matumaini kwa wazazi wetu wa kwanza kwamba wakati fulani siku zijazo, urejeshwaji wa uhusiano wao wa agano na Mungu ungewezekana.

Agano na Nuhu

Agano lililofuata kufanywa na mwanadamu baada ya kufukuzwa kwake kutoka Edeni lilitolewa kwa Nuhu. Agano hili linatoa uhakikisho mkuu kwamba "mbinguni ni za Bwana; lakini dunia aliwapa wanadamu." (Zaburi 115:16). Agano hili la linaelezwa waziwazi katika Mwanzo 9:11-17: "Naam, ninathibitisha agano langu nawe. Kamwe tena maji ya mafuriko hayataharibu viumbe vyote vyenye uhai; kamwe tena mafuriko hayataharibu dunia. Kisha Mungu akamwambia Nuhu, ndiyo, upinde huu wa mvua ni ishara ya agano langu na wewe na viumbe vyote vyenye uhai, kwa vizazi vyote vijavyo. Nimeweka upinde wangu wa mvua katika mawingu. Ni ishara ya agano langu na wewe na dunia yote. Nitakapotuma mawingu juu ya dunia, upinde wa mvua utaonekana katika mawingu, nami nitakumbuka agano langu na wewe na viumbe vyote vyenye uhai. Mafuriko hayataharibu tena uhai wote. Ninapooni upinde wa mvua kwenye mawingu, nitakumbuka agano la milele kati ya Mungu na kila kiumbe hai duniani. Kisha Mungu akamwambia Nuhu, ndiyo, upinde huu wa mvua ni ishara ya agano ninalothibitisha na viumbe vyote duniani."

Katika simulizi hili Mungu anatumfundisha kwamba upinde wa mvua ni ishara kwamba agano litadumishwa na kwamba dunia haitaharibiwa tena na mafuriko ya maji. Tunaweza kuuliza: Kwa nini upinde wa mvua ulichaguliwa kuwa ishara ya dhamana ya agano la Mungu? Kuelewa ukweli huu

rahisi ni kuongeza imani yetu. Kulingana na Biblia, haikuwahi kunyesha juu ya dunia kabla ya mafuriko. Katika Mwanzo 2:5,6 tunaambiwa, "Bwana Mungu hakuwa ameshinikiza mvua juu ya nchi, ... Lakini ukungu ukainuka kutoka nchi ukaunyesha uso wote wa nchi." Moja ya sababu ambazo huenda Nuhu alidhihakiwa, alipokuwa akijenga safina kwa maandalizi ya mafuriko yajayo ya maji, ni kwamba wale waliotisha wakati huo hawakuwahi kuona mvua ikinyesha kutoka mawingu.

Sababu ya kutokuwepo kwa mvua kabla ya mafuriko ni ya kisayansi na pia ya kimaandiko. Katika Mwanzo 1:6-10, rekodi ya uumbaji ya , inatuambia kwamba "anbari" ilitenganisha maumbo mawili makuu ya maji. Tunaambiwa kwamba Mungu aliita anbari mbingu—yaani, upeo wa anga. Maji yaliyo chini ya mbingu yalikuwa juu ya nchi, na ardhi kavu ilipodhihirika, yaligawanywa katika maumbo makuu ya maji yanayoitwa bahari, kama tunavyoyapata sasa. Maji yaliyo juu ya anga la mbingu yalikuwa katika umbo la pete ya chembechembe za maji iliyozunguka dunia kabla ya mafuriko. Sio ajabu kwa sayari kuwa na pete zinazozizunguka. Sayari ya Saturn ina pete ambazo zimetengenezwa hasa kwa maji katika umbo la barafu. Sayari nyingine zina pete zilizotengenezwa kwa vifaa vingine isipokuwa maji. Pete iliyozunguka dunia kabla ya mafuriko ilitengenezwa wakati dunia ilipokuwa ikitayarishwa kwa makazi ya mwanadamu, ambapo joto kali la sayari lilitoa, katika mfumo wa mvuke, kiasi kikubwa cha unyevu. Unyevu huu ulizunguka dunia kama pazia. Ulisababisha hali ya joto la chumba cha kukuza mimea kuwepo duniani.

Nadharia hii ya uumbaji wa dunia inashikiliwa na wanasayansi wengi na wanazuoni wa Biblia vilevile. Wengi wamekuwa wakishangaa kwa nini mastodon na wanyama wengine wenye damu ya joto waliweza kuishi katika kile ambacho sasa ni Eneo la Aktiki. Hali ya joto kali iliyokuwepo duniani kabla ya mafuriko ilifanya sehemu zote za dunia kuwa na uwezo sawa wa kuishiwa.

Katika Mwanzo 7:11,12 tuna rekodi ya kuvunjika kwa pazia lililokuwa juu ya dunia kwa maneno haya: "Mwaka wa mia sita wa maisha ya Nuhu, katika mwezi wa pili, siku ya kumi na saba ya mwezi huo, siku hiyo hiyo vyanzo vyote vya vilindi vikuu vilipasuka, na madirisha ya mbingu yalifunguliwa. Nayo mvua ikanyesha juu ya dunia siku arobaini na usiku arobaini."

"Madirisha ya mbingu yalifunguliwa." Maji yaliyo juu ya anga yalivutwa na nguvu ya uvutano ya dunia na yakaachiliwa kwa mfumo wa mafuriko ya mvua. Athari ya chumba cha joto, hasa katika ncha za dunia, ilikoma ghafla, na barafu zikaanza kuundika. Mafuriko yalikuja kama utimilifu wa neno la Mungu lililotolewa kwa Nuhu. Mastodon na wanyama wengine walikwama wakiwa na chakula ambacho hakijameng'enywa kikamilifu tumboni na kwenye utumbo wao. Wamehifadhiwa hata hadi leo kama ushuhuda.

Sasa tunajua kwa nini Mungu alichagua upinde wa mvua kama ishara ya agano lake na mwanadamu. Kama kungekuwa na maji juu ya anga, dunia isingeweza kufurahia miale ya moja kwa moja ya jua. Inahitaji miale ya moja kwa moja ya jua ili kusababisha upinde wa mvua, kwani upinde wa mvua ni mwangwi na upotoshaji wa miale ya moja

kwa moja ya jua inayong'aa juu ya hewa iliyo na unyevu, ambayo huvunja mwanga kuwa rangi tofauti za prismetiki. Kuwepo kwa upinde wa mvua unaoonekana kunathibitisha kuwa hakuna tena mduara wa maji juu ya dunia. Pia inahakikisha kuwa huwezi kuwepo tena mafuriko mengine yanayofunika dunia nzima. Mungu alichagua upinde wa mvua kama ishara ya agano lake na mwanadamu kwa sababu ni dhamana kamili kwamba mafuriko mengine ya ukubwa huo ni jambo lisilowezekana.

Maagano na Abrahamu na Israeli

Mungu alifanya agano lake lijalo na Abrahamu. Agano hili linaathiri kila familia duniani. Limeelezwa kwa ufupi kwa maneno haya, "Katika wewe [mbegu yako] familia zote za dunia zitabarikiwa." (Mwanzo 12:3; 22:18). Maelezo mbalimbali ya agano hili yalirudiwa kwa Abrahamu katika nyakati nyingine kadhaa, pia kwa mwanawe Isaka, na kwa mwanawe Yakobo. (Mwanzo 26:4; 28:14). Hii ni ahadi ya ajabu kwa wanadamu wote, kwani agano lilikuwa na mambo mawili: Kwanza, kwamba Abrahamu angekuwa na uzao, na pili, kupitia uzao wa Abrahamu, baraka zingekuja kwa familia zote za dunia.

Karibu karne nne baada ya kufanya agano lake na Abrahamu, Mungu aliingia katika agano na watoto wa Israeli, wazao wa wana kumi na wawili wa Yakobo. Linajulikana kama Agano la Sheria. Liliingizwa katika Mlima Sinayi. Baada ya kupewa amri za sheria ya Mungu, Israeli waliambiwa, "Basi mtatimiza sheria zangu, ... ambazo mtu akizitimiza, ataishi ndani yake." Kwa sauti moja walisema, "Yote ambayo Bwana ameyasema tutayafanya." (Mambo

ya Walawi 18:5; Warumi 10:5; Kutoka 19:8). Wana wa Israeli walikubali masharti ya Agano la Sheria. Katika agano hili walidhani kuwa walikuwa wamepata njia ya uzima wa milele, na yote yaliyohitajika kwao kufanya ni kutii masharti ya agano hili.

Mungu alifanya mfano wa agano hizi mbili—moja na Abrahamu, na nyingine na taifa la Israeli—katika wake za Abrahamu kama ilivyoandikwa katika Wagalatia 4:21-28: "Nioneni, ninyi mnaotaka kuwa chini ya sheria, je! Hamusikii sheria? Kwa maana imeandikwa, kwamba Abrahamu alikuwa na wana wawili, mmoja wa mjakazi, na mwingine wa mwanamke huru. Bali aliyezaliwa kwa yule mjakazi alizaliwa kwa jinsi ya mwili; bali aliyezaliwa kwa yule mwanamke huru alikuwa kwa ahadi. Mambo haya ni mfano wa kimaana; maana hizi ni agano mbili; moja kutoka mlimani Sinai, inayozalisha utumwa, ndiye Agar. Maana Agar huyu ndiye mlima Sinai katika Uarabia, na ni mfano wa Yerusalemu wa sasa, , ambaye yuko utumwani pamoja na watoto wake. Lakini Yerusalemu wa juu ni huru, ambaye ni mama yetu sote. Kwa maana imeandikwa, "Furahi, wewe asiyejifungua; toka na kulia, wewe asiye hisi uchungu wa kuzaa: kwa maana yule aliyepweke ana watoto wengi zaidi kuliko yule aliye na mume." Basi sisi, ndugu, kama vile Isaka alivyo, ni watoto wa ahadi."

Kwa nini Agano la Sheria lilifanywa? Limewaweka Waisraeli katika utumwa. Hata hivyo, hakuna Myahudi isipokuwa Yesu aliyewahi kulitii kikamilifu. Imekuwa nje ya uwezo wao. Agano la Sheria lilifanywa kwa sababu kadhaa, lakini kuu ni ile iliyotajwa na Paulo katika Wagalatia 3:24, inayosema, "Basi sheria ilikuwa mlezi wetu ili

kutuleta kwa Kristo." Agano la Sheria lilikuwa kamilifu. Hata hivyo, hakuna Myahudi yeyote, isipokuwa Yesu, ambaye amewahi kutii sheria iliyotolewa kwa Israeli kikamilifu. Mwanadamu asiye mkamilifu hawezi kutii sheria kamilifu. Vilevile, hakuna mwana wa Adamu anayeweza kutii sheria kamilifu ya Mungu kwa sababu wote "wameumbwa katika uovu" na wamechungwa katika dhambi. (Zaburi 51:5). Wote ni wasio kamilifu. Sheria ambayo watu wa Kiyahudi waliifikiria kuwa ni ya uzima, waligundua kuwa ni ya kifo. Iliwahukumu chini ya dhambi. (Warumi 7:10; Wagalatia 3:22). Iliwaonyesha kuwa wao hawakuwa wakamilifu na kwamba sheria kamilifu ya Mungu ilikuwa juu ya uwezo wao.

Agano la Sheria lilionyesha kuwa wanadamu wasio kamilifu, iwe Myahudi au Mgeni, hawawezi kuzingatia sheria ya Mungu. "Hivyo basi, kama kwa mtu mmoja dhambi ilivyoingia ulimwenguni, na kifo kwa dhambi; na hivyo kifo kikapita kwa wanadamu wote, kwa sababu wote wamefanya dhambi." (Warumi 5:12). Kwa hiyo, Agano la Sheria lilikuwa, kama ilivyotajwa hapo awali, "mlezi" aliyeongoza kwa Kristo kama Mwokozi na Mkombozi wa wanadamu. Bwana wetu Yesu alikuwa "mtakatifu, asiye na hatia, asiye na doa, aliyetengwa na w." (Waebrania 7:26). Aliitikia sheria ya Mungu. Hii ilionyesha ukamilifu wake kama mwanadamu na hivyo kuthibitisha uwezo wake wa kufa kama fidia kwa Adamu na uzao wake.

Sheria ya haki ya Mungu ilihitaji maisha kamili yatolewe kwa maisha kamili yaliyopotea. (Kutoka 21:23). Adamu alipoteza maisha kamili kwa sababu ya dhambi. Alikufa na ukoo wote umekufa ndani

yake. Kristo, mwanadamu mkamilifu, alitii sheria ya Mungu. Alikufa, si kama mwenzi wa dhambi, bali badala ya mwenzi wa dhambi, Adamu. Ufufuo wa Kristo kwa nguvu kuu ya Mungu unatupa uhakika kwamba ukoo wote utaishi ndani yake. (Matendo 17:31). "Kwa maana kama katika Adamu wote wanakufa, vivyo hivyo katika Kristo wote watafanywa kuwa hai," na kupewa fursa ya kurejeshwa katika ukamilifu wa kibinadamu uliopotea Edeni. (1 Wakorintho 15:22). Agano la Sheria lilitolewa kuonyesha uhitaji wa Mwokozi na Mkombozi. Kupitia Kristo Yesu, wanadamu wote watapata tena heshima ya uzima na ushirika na Mungu.

Maendeleo ya Mbegu

Agano na Abrahamu lilizungumzia "mbegu" ambayo kupitia kwake familia zote za dunia zingebarikiwa. Matukio yaliyorekodiwa katika Agano la Kale yanaonyesha kwamba wala Isaka wala Yakobo hawakuwa mbegu aliyerejelewa ambaye angeweza kuleta baraka kwa wanadamu wote. Agano Jipya linatuambia kwamba mbegu huyo alikuwa Kristo: "Basi ahadi zilitendwa kwa Abrahamu na mbegu yake. Hasemi, na kwa mbegu, kama za wengi; bali kama ya mmoja, na kwa mbegu yako, ambaye ni Kristo." (Wagalatia 3:16). Kristo, mbegu ya Abrahamu, anapaswa kubariki familia zote za dunia kulingana na agano. Yeye, kwa neema ya Mungu, alionja kifo kwa ajili ya kila mtu, na akakaribisha utimizo wa baraka zilizohadithiwa. (Waebrania 2:9). Mpango wa Mungu si wa kubahatisha. Unategemea kanuni za haki, hekima, upendo, na nguvu, kwa maana sifa zote za Mungu huungana katika utimizo

wa upatanifu wa mpango wake kwa ajili ya mwanadamu.

Alipozaliwa Bwana, malaika alisema, "Msiogope; kwa maana, tazama, nawapasha habari njema ya furaha kuu, ambayo itakuwa kwa watu wote. Kwa maana leo mjini Daudi amezaliwa Mwokozi, ambaye ni Kristo Bwana. Kisha jeshi la mbinguni lilitangaza, Utukufu kwa Mungu juu kabisa, na duniani amani, wema kwa wanadamu." (Luka 2:10,11,14). Karibu miaka elfu mbili imepita tangu Kristo afe Kalvari, na baraka zilizohadiwa bado hazijafika duniani. Kuna sababu ya hili. Inapatikana katika agano linalofanya kanisa la Injili kuwa mrithi-mwenza na Kristo kama "mbegu" itakayebariki ulimwengu. Ukweli huu mkuu, ambao wengi huupuuza, unapaswa kumfurahisha Mkristo kwa matarajio unaoyaleta: "Kwa maana ninyi nyote mmekuwa wamoja katika Kristo Yesu. Na mkiwa ni wa Kristo, basi mmekuwa wazao wa Ibrahimu, warithi kwa mujibu wa ahadi." Wagalatia 3:28,29

Kazi ya enzi hii tangu Pentekoste haikuwa ni kuongoa ulimwengu. Ulimwengu haujasuluhishwa na Mungu. Badala yake, enzi hii imeona ukuaji wa "mbegu" ya Abrahamu, ambayo inajumuisha Kristo na wale walio wake. Ni heshima kwa Mkristo wa kweli leo "kuweka dhihirisho la sifa zake" yeye ambaye ametuitia "kutoka gizani kuingia katika nuru yake ya ajabu." 1 Petro 2:9

Agano Jipya

Kwa wakati ufao kanisa la waumini litaishi na kutawala pamoja na Kristo kwa miaka elfu moja. (Ufunuo 20:4,6). Hilo litaanza kazi ya kubariki ukoo wote wa nchi ya , kulingana na ahadi ya Mungu. Hii

itakuwa kazi ya Agano Jipya. Yeremia 31:31-34 na Waebrania 8:8-12 zinatabiri agano hili na matokeo yake yenye baraka kwa ukoo wote wa dunia: "Nitaweka sheria yangu ndani yao, na kuandika katika mioyo yao; nami nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. Na hawatahubiriana tena kila mtu na jirani yake, na kila mtu na ndugu yake, wakisema, Mjue Bwana; maana wote watanjua, kuanzia mdogo wao hadi mkuu wao, asema Bwana; maana nitawasamehe uovu wao, na kumbukumbu ya dhambi zao sitakumbuki tena."

Hii ni dhamana kwamba mwanadamu atarejeshwa katika uhusiano wa agano na Mungu. Ahadi itatimia, na sheria ya Mungu itawekwa tena katika akili na mioyo ya watu wakati wa ufalme huo wa miaka elfu moja. Adui wote watawekwa chini ya miguu ya Kristo, na adui wa mwisho, Kifo, ataharibiwa. (1 Wakorintho 15:25,26). Wale tu wasiotii kwa makusudi ndio watakaokatwa kwa mauti. Matendo 3:23

Wote wenye hiari na watiifu duniani watainama kwa ibada na kila lozi litakiri kwamba "Yesu Kristo ni Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba." (Wafilipi 2:11). Tunafurahi kwamba Mungu ana mpango wa urejesho wa jamii ya wanadamu—ndiyo, kwa baraka ya ukoo wote wa dunia chini ya Agano Jipya! Mpango huu utafikia kilele chake katika kilele mtume anachokiita "utawala wa ukamilifu wa nyakati" ambapo Mungu atakusanya "pamoja katika kimoja vitu vyote katika Kristo, vilivyo mbinguni na vilivyo duniani; naam, ndani yake." Waefeso 1:10

Masomo ya Biblia

Somo la tarehe 6 Septemba

Mungu Anamteua Yoshua

"Mose mtumishi wangu amekufa. Basi sasa, inuka, vuka Yordani hii, wewe na watu hawa wote, uingie katika nchi ninayowapa wana wa Israeli."
Yoshua 1:2

Maandiko Yaliyochaguliwa
Yoshua 1:1-11

Uongozi unapitishwa. Musa, kiongozi mkuu zaidi kati ya jamaa zao ambaye Israeli walikuwa wamwahi kumfahamu, alikuwa amefariki. Kufuatia kifo chake, pengo kubwa la uongozi lingeweza kutokea miongoni mwa watu wa Israeli. Akiwa anafahamu kikamilifu kifo chake kilichokuwa kinakaribia, Musa kwa hiari aliweka mikono yake juu ya Yoshua, akimfanya kuwa kiongozi wa Israeli. (Kumbukumbu la Torati 34:9). Huenda Yoshua alihisi kuzidiwa alipochukua jukumu lake jipya. Angewezaje kuwa kiongozi kama Musa alivyokuwa? Ushauri wa awali wa Bwana kwake unaonekana kutambua wasiwasi wa Yoshua.

Mara tatu katika ujumbe wa kwanza wa Bwana kwa Yoshua, mada inarudiwa kwa msisitizo, "Kuwa na nguvu na ujasiri." Tunasoma, "Kuwa na nguvu na ujasiri, maana wewe ndiye utakaye waongoza watu hawa kuingia na kumiliki nchi yote niliyoapa kwa baba zao kuwapa. Kuwa na nguvu na ujasiri sana. Jihadhari kutii maagizo yote ambayo Musa alikupa. Usipishe mbali nazo, kwa kugeukia kulia wala

kushoto. Ndipo utakapofanikiwa katika kila jambo utakalofanya. Tafakari kitabu hiki cha Mwongozo wa Yoshua daima. Kifanyie tafakari mchana na usiku ili uhakikishe unatii kila kitu kilichoandikwa ndani yake. Ndipo tu utakapostawi na kufanikiwa katika yote unayofanya. Hii ndiyo amri yangu—kuwa na nguvu na ujasiri! Usiogope wala kukata tamaa. Kwa maana Bwana, Mungu wako, yu pamoja nawe popote uendapo." Yoshua 1:6-9

Tukiangalia nyuma, tunakumbuka kwamba Musa mwenyewe alikataa jukumu la uongozi: "Mimi ni nani, hata niende kwa Farao?" (Kutoka 3:11). Tena, tunasoma: "Ndipo Musa akamwambia Bwana, Lo, Bwana, mimi si mtu mwenye maneno. Sikuwa hivyo zamani, wala siwezi sasa, ingawa umeongea nami. Ninashindwa kuongea, na maneno yangu yanachanganyika. Bwana akajibu, Sasa nenda! Nitakuwa pamoja nawe utakapozungumza, na nitakuongoza katika kile cha kusema. Lakini Musa akasihi tena, Bwana, tafadhali! Mtume mtu mwingine. Ndipo Bwana akamwudhi Musa. Sawa, akasema. Vipi kuhusu ndugu yako, Aroni Mlawiti? Najua yeye huongea vizuri. ... Zungumza naye, na uweke maneno kinywani mwake. Nitakuwa nanyi wawili mnapozungumza, na nitawaelekeza ninyi wawili katika mtakachofanya. Aroni atakuwa msemaji wako kwa watu. Yeye atakuwa msemaji wako, nawe utasimama mahali pake mbele ya Mungu, ukimwambia atakachokisema." Kutoka 4:10-16

Bwana alimpa Musa kila alichohitaji ili kutimiza jukumu lake. Bwana angekuwa na Yoshua ili kumtosheleza mahitaji yake yote. Kama Wakristo, tumefikia kuamini kwamba "Mungu atawatosheleza

mahitaji yenu yote, sawasawa na utajiri wake wa utukufu katika Kristo Yesu." (Wafilipi 4:19). Je, tunahisi hatujafaa kumtumikia Bwana na kusudi lake ipasavyo? Je, udhaifu wa mwili wetu ulio dhaifu unatuzuia kutenda mapenzi yake? Tunakumbuka uhakikisho wa Mungu kwa Paulo, "Neema yangu ikutosha kwako, maana nguvu zangu hutimizwa katika udhaifu. Basi , kwa furaha nyingi ndipo nitakavyojivunia udhaifu wangu, ili nguvu ya Kristo iwe juu yangu." 2 Wakorintho 12:9

Tusiposimamishwa na Bwana Mungu wetu kwa huduma katika kazi yake, tusitishike wala tukate tamaa. Tukumbuke maneno ya Bwana kwa Yoshua, "Uwe na nguvu na ujasiri; ... kwa maana Bwana, Mungu wako, yuko pamoja nawe popote utakapoenda."

Mawe Kumi na Mbili kutoka Yordani

"Wachagueni watu kumi na wawili kutoka kwa watu, mtu mmoja kutoka kila kabila, na mwaamuru, mkisema, Wachagueni mawe kumi na mawili kutoka hapa, katikati ya Yordani, kutoka mahali ambapo miguu ya makuhani ilisimama imara. Mtayabeba na kuenda nanyi na kuyaacha mahali mtakapolala usiku wa leo."
Yoshua 4:2,3

Maandiko Yaliyochaguliwa
Yoshua 4:1-24

Hatimaye Israeli walikuwa karibu kuingia katika Nchi ya Ahadi. Baada ya kuvumilia miaka arobaini ya kuzurura jangwani kwa amri ya Mungu, watu waliweza kuona nchi ya hadithi ya matumaini na ndoto zao ng'ambo tu ya Mto Yordani. Wangeweza vipi kuvuka mto huo? Hakukuwa na daraja. Hakukuwa na feri ya kuwabeba, lakini kulikuwa na njia ya kuvuka mto—iliyotolewa kwa muujiza wa Mungu!

Yosua alielekezwa kwamba makuhani waliowabeba Sanduku la Agano mabegani mwao wangepeza watu kuvuka Yordani. Makuhani wangetangulia umati kwa urefu wa kubiti 2,000. "Na wakati vipaji vya miguu ya makuhani waliyo na sanduku la agano la Bwana, Bwana wa dunia yote, vitakapogusa maji ya Yordani, maji ya Yordani yata katizwa kutiririka, na maji yanayoshuka kutoka juu yatasimama kama

Septemba 2026

rundo moja. Basi watu walipoinuka kutoka hemani mwao wapite Yordani pamoja na makuhani wabebao sanduku la agano mbele ya watu, na mara tu wale wabebao sanduku walipofika Yordani, na nyayo za makuhani wabebao sanduku zilipogusa ukingo wa maji, ... maji yaliyokuwa yakishuka kutoka juu yalisimama na kuinuka juu katika rundo mbali sana, huko Adamu, mji ulio kando ya Zarethani, na yale yaliyokuwa yakitiririka kuelekea Bahari ya Araba, Bahari ya Chumvi, yaliziba kabisa. Na watu wakavuka kinyume cha Yeriko. Basi makuhani waliyoibeba sanduku la agano la BWANA walisimama imara juu ya nchi kavu katikati ya Yordani, na Israeli wote walikuwa wakivuka juu ya nchi kavu mpaka taifa zima lilipomaliza kuvuka Yordani." Yoshua 3:13-17

Ili kuashiria tukio hili kuu, wanaume kumi na wawili, mmoja kutoka kila kabila, wangechukua mawe kumi na mawili kutoka sakafu ya mto kwa ajili ya kumbukumbu. Mawe hayo yaliwekwa mahali ambapo Israeli walipiga kambi yao ya kwanza. Yoshua mwenyewe alichukua mawe hayo na kujenga kumbukumbu ili kuadhimisha tukio hili. Ilikuwa ni ukumbusho wa kudumu, na muhimu wa nguvu za Mungu zilizotumika kwa niaba ya watu wake. (Yoshua 4:4-9). Miongo kadhaa baadaye, mtu mwingine wa Mungu pia aliweka jiwe la kumbukumbu. "Ndipo Samweli akachukua jiwe, akalipandisha kati ya Mizpa na Sheni, akaliita jina la Ebenezer, akisema, Hadi hapa Bwana ametusaidia." (1 Samweli 7:12). Sisi pia tunapewa fursa ya kukumbuka matukio yale ya kipekee ambayo Mungu alituhudumia na kutusaidia katika maisha yetu kama "Ebenezeri."

Kimaana, sisi Wakristo tunaweza kufanya kama Israeli walivyofanya. Katika nyakati za machafuko binafsi au nyakati tunapoweza kuhisi kuzidiwa na mawimbi ya shida, msaada wa Bwana uko kwetu. Ahadi imara za Mungu hututegemeza. Tuweke mawe yetu ya kumbukumbu binafsi au "Ebenezeri" ili kujikumbusha uaminifu wake.

Jua Halisogei

"Na hakuna siku kama ile, kabla yake au baada yake, ambapo Bwana alisikiliza sauti ya mwanadamu; maana Bwana alipigana kwa ajili ya Israeli."

Yoshua 10:14

***Maandiko Yaliyochaguliwa
Yosua 10:1-15***

Siku hiyo ya ajabu iliyoelezwa katika somo letu imekuwa mada ya mshangao na mjadala mwingi. Yoshua na jeshi la Israeli walikuja kumtetea mshirika wao mpya, Wagiriboni. Wavamizi walikuwa wafalme watano wa Waamori. Hawa walikuwa wameungana kwa lengo moja la kuiangamiza Gibeoni. Inaonekana walifikiri, "Vipi kama Gibeoni itaungana na nguvu za Israeli kutushinda?" Makadirio yao potofu yaligeuka kuwa upumbavu na kushindwa.

"Watu wa Gibeoni wakamtumia Yoshua huko kambi Gilgali, wakisema, Usitutupe watumishi wako; panda haraka utuokoe na kutusaidia, maana wafalme wote wa Waamori ... wamekusanyika pamoja kutushambulia. Basi Yoshua akapanda kutoka Gilgali, yeye na watu wote wa vita waliokuwa pamoja naye, na mashujaa wote wenye nguvu." (Yoshua 10:6,7) Ingawa majeshi yaliyokusanywa na Yoshua yalikuwa makali, ni matendo ya Bwana dhidi ya Waamori yaliyoshinda vita.

"Ndipo Bwana akamwambia Yoshua, Usiwaogope, kwa maana nimewaweka mkononi mwako; hakuna

mmoja wao atakayekudumu mbele yako. Basi Yoshua akawashambulia ghafla, akiwa ametoka Gilgali usiku kucha kwa njia ya . Basi Bwana akawashinda mbele ya Israeli, akawaua kwa uangamizi mkuu huko Gibeoni ... Ikawa, walipokuwa wakikimbia mbele ya Israeli, ... Bwana akawanyeshea mawe makubwa ya theluji kutoka mbinguni juu yao, ... wakafa. Waliouawa na theluji walikuwa wengi kuliko wale Israeli waliowaua kwa upanga." Yoshua 10:8-11

Kutokana na yaliyotangulia tunapata mambo yafuatayo muhimu: Bwana alikuwa amepanga kwamba hakuna Mamoriti hata mmoja angeweza kusimama mbele ya Yoshua. Ushindi ulikuwa umehakikishwa tangu awali. Ni Bwana aliyewashinda jeshi la Wamoriti. Mwisho, Bwana aliwanyesha Wamoriti mawe makubwa ya radi kutoka mbinguni, nao wakafa wengi zaidi kuliko Israeli waliowaua kwa upanga.

Fikiria hali ya vita. Haikupiganwa mchana wa kawaida. Badala yake, jua na mwezi ulikuwa unachomoza vilifunikwa na mawingu meusi ya dhoruba yaliyofunika eneo hilo, yakiwa ndiyo chanzo cha mawe ya theluji. Tunasoma, "Ndipo Yoshua akamwambia Bwana siku ile Bwana alipowatia Amori mkononi mwa wana wa Israeli, akasema machoni pa Israeli, 'Ee jua, simama juu ya Gibeoni; Nawe mwezi, katika bonde la Aijalon.' Basi jua likasimama, Na mwezi ukakoma, Watu wakipata kisasi kwa maadui wao." (Yosua 10:12,13). Tunashuku kwamba Yosua hakuwa akitaka jua lisimame halisi mbinguni, kwa maana jua halikuonekana. Basi, tutaelezeezaje aya hizi?

Ufafanuzi wa neno "kukaa kimya" unaashiria jibu letu. *Kamusi ya Kiebrania ya Strong* inafafanua neno lililotafsiriwa "kukaa kimya" kumaanisha: "kuwa kimya; ... kusimama; pia kuharibika." Yoshua hakutaka jua lisimame bali alitaka likaa kimya au likome. Yaani, alitaka dhoruba ya mawe ya mbinguni iendelee ikificha jua hadi adui Amori apigwe kabisa.

Siku hiyo haikuwa ya kipekee kwa muda wa mwangaza wa jua, bali kwa sababu ile ile iliyotangazwa katika Aya Yetu Kuu. Ilikuwa ya kipekee kwa sababu Bwana alisikiliza sauti ya mwanadamu, na akampa Israeli ushindi!

Rahabu Awaachia Kimbilio Wapelelezi

"Mara tu tuliposikia mambo haya, mioyo yetu iliyeyuka; wala hakukuwa na mtu aliyebaki na ujasiri tena kwa ajili yenu, maana Bwana, Mungu wenu, Yeye ni Mungu mbinguni juu na duniani chini."
Yoshua 2:11

Maandiko yaliyochaguliwa
Yoshua 2:1-24; 6:17

Katika Rahabu tunapata mchanganyiko wa kuvutia na unaokinzana wa sifa za tabia. Akitajwa katika Maandiko kama malaya, Rahabu pia alionyesha uadilifu mkubwa binafsi. Alikuwa mwanamke wa neno lake, na bado alikuwa mmoja wa waongo mahiri zaidi katika historia iliyorekodiwa. Alikuwa Mgeni, mtu wa nje ya agano na ahadi zilizotolewa kwa Israeli, ambaye bado aliheshimu Mungu wao—Yehova. Alikuwa amesikia habari za Bwana kupitia ripoti mbalimbali za neema yake ya kiungu kwa watu wa Israeli. Utengano wa Bahari ya Shamu miaka arobaini kabla ya wakati huu kwa wazi bado ulikuwa ukizungumziwa na watu wa nchi hiyo.

Rahabu aliwapa majasusi waliotumwa kutathmini hali ya Yeriko taarifa muhimu sana. Aliwaambia wanaume hao: "Ninajua kwamba Bwana amewapa nchi hii, kwamba hofu yenu imetuangukia, na kwamba wakazi wote wa nchi hii wameyeyuka moyo

kwa ajili yenu. Kwa maana tumesikia jinsi Bwana alivyokausha maji ya Bahari ya Shamu kwa ajili yenu mlipotoka Misri, na mlivyowatendea i wafalme wawili wa Waamori *waliokuwa* ng'ambo ya Yordani, Sihoni na Ogi, ambao mliwaharibu kabisa." Yoshua 2:9,10

Maneno ya Rahabu yanathibitisha Neno la Bwana kwa Musa: "Siku ya leo nitaanza kuweka hofu na woga wako juu ya mataifa yote yaliyo chini ya mbingu nzima, watakao sikia habari zako, nao wataitetemeka na kuwa na taabu kwa ajili yako." (Kumbukumbu la Torati 2:25). Mataifa, ikiwemo Yeriko, yaliogopa na kuyumba kwa sababu ya Israeli. Badala ya kukumbatia hofu, Rahabu alikumbatia uweza na utukufu wa Mungu mmoja wa kweli! Hii ilikuwa ni tendo la imani kwa upande wake. Wengine huamini katika Mungu na kutetemeka, wakati wengine humwamini na kufurahi. (Yakobo 2:19). Rahabu alifurahi katika imani yake. Maandiko ya Agano Jipya yanakumbuka hili. "Kwa imani malaya Rahabu hakupotea pamoja na wale wasioamini, alipowakaribisha majasusi kwa amani." (Waebrania 11:31). Imani yake ilisababisha matendo kwa niaba ya watu wa Mungu. "Je, si Rahabu malaya naye alitangazwa haki kwa matendo alipowakaribisha wajumbe na kuwatoa kwa njia nyingine?" Yakobo 2:25

Matendo ya Rahabu yalithibitisha kina cha imani yake, ambayo ilichochea matendo. Haikuwa shauku ya muda mfupi kwa hadithi za kale au umbea wa sasa, bali ilikuwa halisi. Kwa hakika, imani yake ilikuwa halisi sana, kiasi kwamba Rahabu aliheshimiwa kwa jukumu la ajabu katika mpango wa Mungu. "Na Yoshua akamwonea huruma Rahabu Mlehemu, na nyumba ya baba yake, na yote

aliyokuwa nayo. Hivyo, anaishi Israeli hadi leo, kwa sababu aliwaficha wajumbe wale Yoshua aliotuma kuchemba Yeriko." (Yoshua 6:25). Hata hivyo, kuna mengi zaidi. Maandiko ya Biblia yanaonyesha kwamba "Salmoni alimzaa Boazi kwa Rahabu, Boazi alimzaa Obedi kwa Ruthu, Obedi alimzaa Y saya, na Yisaya alimzaa Daudi mfalme." Mathayo 1:5,6

Daudi, mfalme wa Israeli, alikuwa babu wa Bwana wetu Yesu Kristo. Somo ni—matendo rahisi ya imani yanaweza kuleta matokeo tele na yenye nguvu!

"Ndivyo Neno Langu Litakavyokuwa"

"Maana kama mvua na theluji zinavyoshuka kutoka mbinguni, na hazirudi tena humo bila kuumwagilia nchi na kuifanya ichipuke na kuchanua, hata kutoa mbegu kwa mpandaji na mkate kwa mla, ndivyo ilivyo neno langu linalotoka kinywani mwangu: halitarudi kwangu likiwa tupu, bali litatimiza yale ninayoyapenda na kutekeleza kusudi niliyilotuma."
Isaya 55:10,11

Neno la Mungu linafunua mpango wa kimungu wa upatanisho wa kizazi kilicholaaniwa na dhambi na kinachokufa. Katika andiko letu tunapewa uhakikisho uliobarikiwa kwamba kusudi la Mungu halitashindwa, kwamba atahakikisha mambo yaliyosemwa na Neno lake yatimizwe. Hii ni mojawapo ya masomo muhimu tunayojifunza tunapoanza kufahamu mpango mkuu wa Mungu. Ni baraka iliyoje kuwa na uhakikisho huu! Hutupa msingi imara wa imani na kutuwezesha kufurahi katika tumaini lililo mbele yetu katika Injili.

Sio tu kwamba andiko letu linatutia moyo kwa uhakikisho kwamba Mungu kwa neema yake yuko tayari na ana uwezo wa kutosha kutimiza kusudi lake la upendo alilofunua kupitia Neno lake, bali pia kwamba Neno lake lenyewe lina kazi ya kutekeleza. Hili pia litatimizwa kwa ufanisi kulingana na kusudi la kimungu. Mtume Paulo anatuhakikishia kwamba Neno la Mungu ni "hai," yaani lina uhai, na "lenye

nguvu," lenye ncha mbili kuliko "upanga wenye ncha mbili." (Waebrania 4:12). Neno la Mungu linafunua mpango wake. Pia linatumika naye kutimiza sehemu kubwa yake. Hili ni kweli hasa kuhusiana na utekelezaji wa mapenzi yake kwa njia ya ' ' katika mioyo na maisha ya watu wake waliojitolea. Katika muktadha huu, ni baraka iliyoje kutambua kwamba tukijitoa bila masharti kwa ushawishi wa Neno la kimungu tutatakaswa nalo na kufanywa "wenye kustahili kushiriki katika urithi wa watakatifu katika nuru." Wakolosai 1:12

Taa kwa Miguu Yetu

Mwandishi wa Zaburi aliandika kwamba Neno la Mungu lilikuwa taa kwa miguu yake, na mwanga kwa njia yake. (Zaburi 119:105). Tena, aliandika, "Mafundisho ya neno lako huangaza, hata wanyonge huyaelewa." (Zaburi 119:130). Jinsi tunavyohitaji sana mwanga huu! Watu wa ulimwengu wamezama gizani, lakini kwa Neno lake Mungu hutupa mwanga: "mwanga wa ufahamu wa utukufu wa Mungu." (2 Wakorintho 4:6). Paulo anasema mwanga huu "umemeta mioyoni mwetu" kupitia Injili, na ingawa bado tuko katika ulimwengu wenye giza, sasa tunaweza kuona njia yetu.

Nuru ni ishara ya maarifa, ya uelewa, na ni wa ajabu kiasi gani uelewa ambao Bwana ametupatia kupitia Neno lake. Tumeberikiwa kwa maarifa ya mpango wa Mungu, kwa ajili yetu wenyewe na kwa ajili ya ulimwengu. Katika matembezi yetu ya kila siku katika njia nyembamba, hatua zetu huongozwa na Neno. Tunaweza kutegemea maagizo yake kutuongoza ipasavyo—yaani, ikiwa ni wakweli na wenye unyenyekevu katika utekelezaji wake. Yakobo aliandika, "Mmoja wenu akikosekana

hekima, na aombe kwa Mungu, yeye hutoa kwa ukarimu kwa wote bila kukemea, naye atapewa." (Yakobo 1:5). Ni kupitia Neno lake ambapo Mungu huitikia maombi yetu ya hekima. Tukitafuta hekima hii kwa bidii, njia yetu itakuwa "kama mwanga unaong'aa, unaongezeka zaidi na zaidi hata kufikia siku kamilifu." Mithali 4:18

Tunanywa Neno

Neno la Mungu pia linafananishwa na chakula. Hii ni kwa sababu linatunisha kila mmoja wetu kama "kiumbe kipya" katika Kristo Yesu. (2 Wakorintho 5:17). Tunapokilisha, tunakuwa "wenye nguvu katika Bwana na katika uwezo wa nguvu zake." (Waefeso 6:10). Kupitia lishe hii ya kiroho tunakua hadi kiwango cha ukomavu wa kiroho katika Kristo Yesu. Akimnukuu Musa, Yesu alimwambia Mpinga, "Mwanadamu haishi kwa mkate tu, bali kwa kila neno litokalo kinywani mwa Mungu." Mathayo 4:4; Kumbukumbu la Torati 8:3

Yesu alilitaja Neno la Mungu kama chakula katika mojawapo ya ahadi zake kwa wale wanaosubiri kuja kwake kwa uaminifu. Alisema: "Walao waja wale ambao bwana, atakapokuja, atawakuta wakiwa wamesisimama. Hakika, nawaambieni, atajifunga kiuno naye atawafanya wakae chini ili wale, naye atakuja kuwawahudumia." (Luka 12:37). Ni tajiri kiasi gani karamu ya Ukweli ambayo tumeifurahia kupitia utimizo wa ahadi hii. Yote ni Neno la Mungu—lile ambalo limetoka kinywani mwake kupitia mwanawe, Kristo Yesu.

Maji ya Kuburudisha

Neno la Mungu pia linafananishwa na maji. Linaburudisha, linafufua, na hutoa uhai. Maisha yetu yangekuwa kavu na kama jangwa kiasi gani bila maji ya kuburudisha ya Ukweli. Tunafurahi katika uhakikisho uliotolewa na Bwana kwamba chakula na kinywaji cha kiroho vitatolewa kwa wingi kwa wale "wanao njaa na kiu ya haki." (Mathayo 5:6). Yesu aliahidi kwamba hao "watashibishwa." Hili limeonekana kuwa kweli. Jinsi Neno la Kweli lilivyokuwa la kuburudisha na kushibisha.

Zaidi ya hayo, Neno la Mungu linaonyeshwa kwa maji kwa sababu ya athari yake ya kusafisha katika maisha yetu. Paulo aliandika kuhusu kusafishwa kwetu "kwa kuoshwa kwa maji kwa neno." (Waefeso 5:26). Kazi hii ya Neno la Mungu ilionyeshwa kwa mfano na maji yaliyokuwa kwenye bakuli la kuoshia lililokuwa katika uwanja uliozunguka Hema la Israeli. Hapa makuhani walioga, na kwetu sisi, "uhalifu wa kifalme" wa baadaye, Neno ni mahali pa kusafishwa kutoka kwa kasoro na madoa ya mwili wetu ulioanguka. 1 Petro 2:9

Ngome ya Ulinzi

"Ukweli wake utakuwa ngao yako na kifuniko cha mgongo," aliandika mwandishi wa Zaburi. (Zaburi 91:4). Kama Wakristo, kila mmoja wetu ni "jaskuki wa Yesu Kristo." (2 Timotheo 2:3). Tunapigana "vita vyema vya imani." (1 Timotheo 6:12). Wanajeshi wana maadui wanaowapigana nao, na maadui wetu ni ulimwengu, mwili, na shetani. Dhidi ya maadui hawa Neno la Mungu ni kama ngao isiyopenyeka ya ulinzi. Shetani, na nguvu zisizoonekana zilizo

muungana naye, wana nguvu hasa, na Paulo anatuambia kwamba ili "kusimama" dhidi yao tutahitaji "kuvaa silaha zote za Mungu." Waefeso 6:11

Paulo anatambulisha kila sehemu ya silaha hii na kueleza jinsi inavyotumika kutulinda dhidi ya "mishale yote ya moto ya mwovu." (Waefeso 6:16). Kuna "kofia ya wokovu." (Waefeso 6:17). Hii inawakilisha vyema maarifa yetu ya Ukweli. Ni muhimu tujue Neno la Mungu ili kupambana na Adui. Satan alipomshambulia Yesu alipokuwa akiondoka jangwani, maarifa yake ya Neno la Mungu yalikuwa ulinzi wake. Dhidi ya kila mshale wa moto wa m , ulinzi wa Bwana ulikuwa, "Imeandikwa." (Mathayo 4:4,7,10). Ndivyo inavyopaswa kuwa kwetu sisi ikiwa tutakuwa wanajeshi wenye mafanikio wa Yesu Kristo.

Sehemu nyingine ya silaha za Mkristo ni "nguo ya kifua ya haki." (Waefeso 6:14). Nguo ya kifua ya silaha za kale ilitengenezwa kulinda moyo na viungo vingine muhimu. Neno linasema, "Linda moyo wako kwa uangalifu wote; maana kutoka ndani yake hutoka chemchemi za uzima." (Mithali 4:23). Tunajua kwamba Bwana hatuhukumu kulingana na kasoro zisizo za hiari za mwili wetu ulioanguka, lakini Mpinga anajitahidi kutukatisha tamaa katika eneo hili. Angependa tuamini kwamba hakuna faida kubwa katika kujaribu kumfurahisha Bwana, kwa sababu daima tutashindwa kufikia kiwango cha haki cha kimungu. Hata hivyo, katika hili pia Neno linatoa ulinzi, kwani linatuhakikishia utunzaji wa upendo wa Baba yetu wa Mbinguni kupitia Kristo, kwamba hadhi yetu ya haki, au uhalali, iko kwake na si kwetu sisi. Warumi 5:1

Kwa hivyo, adui anapotupiga mishale yake ya moto ya kukata tamaa, inashindwa kutuumiza, kwa maana tunakumbuka dhamana ya ulinzi ya Neno linalotangaza, "Nani atakayewashitaki wateule wa Mungu? Ni Mungu ndiye anayehesabia haki. Nani atakayewashitaki wateule wa Mungu? Ni Mungu yeye anayewahesabia haki. Yeye aliyekufa, naam, bali aliyefufuka, ambaye yuko mkono wa kuume wa Mungu, ambaye pia anatuomba." Warumi 8:33,34

Paulo anataja "ngome ya imani" kama sehemu ya silaha za Kikristo iliyoundwa kuzima mishale yote ya moto ya Shetani. (Waefeso 6:16). Ni "imani iliyowekwa mara moja kwa watakatifu." (Yuda 1:3). Hata hivyo, kuwa na maarifa tu ya imani hii haitoshi. Lazima pia tuwe na uhakika kamili na imani kwake. Hivyo, alama ya "ngome ya imani" pia inajumuisha imani yetu katika "ahadi za thamani" za Mungu. (2 Petro 1:4). Uhakika kamili katika mpango na kusudi la kimungu, ikiwa ni pamoja na jinsi mipango ya Mungu inavyofanya kazi katika maisha yetu, hutoa ngome ya nguvu dhidi ya juhudi zote ambazo Shetani anaweza kufanya ili kutuangamiza sisi kama Viumbe Vipya.

Pia kuna "upanga wa Roho, ambao ni neno la Mungu." (Waefeso 6:17). Hii ndiyo sehemu ya kushambulia ya silaha zetu. Kwa hii tunapigana na maadui wetu, lakini si upanga wa kimwili. Hakuna silaha yoyote ya vita vyetu, anasema Paulo, ni ya kimwili, bali "zilizo na nguvu kwa Mungu kwa ajili ya kubomoa ngome; ... na kila kitu kilicho juu kinachojitukuza dhidi ya maarifa ya Mungu." 2 Wakorintho 10:4,5

Mishale ya moto ya Shetani ni mapendekezo yanayokinzana na mapenzi ya Mungu kwa viungo

vya mwili wa Kristo. Haya mara nyingi yanaweza kuonekana kuwa ya kweli sana, na daima yanapendeza zaidi kwa mwili kuliko mapenzi ya Mungu yaliyotamkwa. Tukizikubali hizi na kuziendeshwa nao, husababisha jeraha kubwa kwetu sisi kama Viumbe Vipya. Hata hivyo, tukitumia "upanga wa Roho" kupinga na kuharibu mapendekezo hayo, tutashinda kwa ushindi katika kila pambano na Mpinga.

Matembezi yetu katika njia nyembamba pia hulindwa na Neno. Paulo anasema kwamba miguu yetu imevaa "viatu vya maandalizi ya injili ya amani." (Waefeso 6:15). Njia ya Mkristo mara nyingi huwa ngumu na yenye changamoto. Mpinga anatikwa mawe ya kikwazo ambayo tunaweza kuangukia. Neno pia linazungumzia "mtego wa mwindaji." (Zaburi 91:3). Ulinzi wa miguu yetu unaitwa "injili ya amani." Hii " " inaonyesha kwamba mojawapo ya mbinu za Shetani za kushambulia ni kutushawishi tushuke kwenye mizozo ya kimwili na mabishano na wale wanaoweza kutupinga. Njia kama hiyo inaweza kuvutia kwa mwili lakini ni mtego na jiwe la kikwazo kwa Kiumbe Mpya. "Wenye heri ni watengenezaji wa amani," asema Neno, "kwa kuwa wataitwa watoto wa Mungu." Mathayo 5:9

Tunapaswa kuwa na "viuno vyetu vimefungwa kwa kweli," anasema Paulo. (Waefeso 6:14). Kazi ya mkanda katika nyakati za kale inaweza kulinganishwa na mkanda wa suruali. Hii inaashiria kuwa ni ishara inayofaa ya utumishi. Sifa za ulinzi za Neno la Kweli hutegemea sisi kulishikilia bila ubinafsi—katika upendo. Kwa maneno mengine, ni lazima tuwe watumishi waaminifu wa Kweli ambayo tumeebarikiwa nayo. Hatuwezi kufurahia manufaa

yake sisi wenyewe tu, bali tunapaswa kuyatumia kwa uaminifu kwa baraka ya wengine. Vinginevyo, "vifaa vyote vya kupigana vya Mungu" havitobaki vikiwa vimefungwa ipasavyo kwetu, na mapema au baadaye tutaanguka mbele ya maadui zetu.

Watumishi wa Neno la Mungu

Bwana anatuhakikishia katika andiko letu la ufunguzi kwamba Neno linalotoka kinywani mwake halitarudi kwake bila matokeo. Ni muhimu kukumbuka kwamba anatumia watu wake kama watumishi wa Ukweli wake. Mungu haitangazi Neno lake kwa sauti kutoka kwenye kiti chake cha enzi mbinguni, bali analipeleka kwenye mioyo na akili za watu wake kupitia kwa watu walioteuliwa. Aliwahamasisha manabii wa kale kurekodi mpango wake katika Agano la Kale. Aliwaongoza Yesu katika mafundisho yake. Roho wake Mtakatifu kwa muujiza aliangaza akili za mitume ili mahubiri na maandishi yao yaweze kuelezea kwa undani zaidi Neno linalotoka katika kinywa cha Mungu.

Paulo anaeleza kwamba pamoja na watumishi wa Neno waliohamasishwa kwa muujiza, Bwana pia ameweka wachungaji, walimu, na wainjilisti. (Waefeso 4:11). Kwa maana pana zaidi, kila mtoto wa Mungu aliyejitolea ni mtumishi wa Ukweli wake, kwa kuwa "Roho ya Bwana Mungu" yuko juu yao wote, akiwapaka mafuta kwa ajili ya utumishi huu. (Isaya 61:1; Luka 4:18; 1 Yohana 2:27). Mpango mkuu wa wokovu uliofafanuliwa na Neno lake ni upatanisho wa wanadamu waliolaaniwa na dhambi na wanaokufa na Mungu. Mpango huo umeegemea kwa Kristo Yesu, Mkombozi na Mwokozi. Paulo aliandika kwamba "Mungu alikuwa katika Kristo, akiupatanisha ulimwengu na nafsi yake," na kisha

anaongeza kwamba katika mradi huu mkuu sisi ni "mabalozi wa Kristo." Ili kutumika kama mabalozi wa Kristo, Bwana ametupatia "neni la upatanisho." 2 Wakorintho 5:19,20

Mfano wa Mpanzi

Ni karibu kuelekea kutoweza kueleweka kwamba Mungu atumie watumishi dhaifu na wasio kamilifu kama vyombo vya kusambaza Neno lake. Inatia moyo sana kusikia kutoka kwake kwamba Neno lake halitarudi kwake bila tija, bali litatimiza kile anachokipenda, na kufanikiwa katika jambo analolituma. Tunafurahi kwa hili, lakini tunapotangaza Neno lake kwa mamlaka yake, matokeo yanaweza kuonekana duni. Mara nyingi, kwa kweli, inaweza kuonekana hakuna matokeo kabisa. Hata hivyo, Neno lake linafafanua hili pia kwa ajili ya faraja yetu, likionyesha kwamba ingawa kwa akili zetu zenye mipaka juhudi zetu zinaweza kuwa za bure, Neno lake hutimiza kusudi lake jema.

Maelezo haya yanapatikana katika Mfano wa Yesu wa Mpanzi. (Mathayo 13:3-8,18-23). Mbegu katika mfano huu ni "neni la ufalme," au Neno la Mungu. Ni mpango mkuu wa Mungu wa upatanisho wa jamii ya wanadamu naye . Ni mpango utakaofikia kilele chake cha utukufu wakati ufalme wake utakapokuja, na mapenzi yake yatakapotimizwa duniani kama ilivyo mbinguni. Mpanzi wa mbegu hii anawakilisha watu wote wa Bwana waliojitakasa na waliozaliwa kwa Roho. Kwa hawa Mungu anazungumza, akisema, "Asubuhi upande mbegu yako, na jioni usishikilie mkono wako; kwa maana hujui ipi itafanikiwa, hii au ile, wala kama zote mbili zitakuwa nzuri sawasawa." Mhubiri 11:6

Katika mfano huo, baadhi ya mbegu zinazopandwa huangukia kando ya njia, na ndege huzichukua; baadhi huangukia kwenye ardhi yenye mawe, ambapo udongo si mzito; baadhi huangukia kati ya miiba; na baadhi huangukia kwenye ardhi nzuri. Ni kile tu kinachodondokea kwenye udongo mwema ndicho hutoa "matunda" yaliyokomaa. Tunapotangaza Ukweli na haionekani kuwa na matokeo, tukikumbuka mfano huu hatukatizi tamaa. Inaonyesha kwamba Yesu alijua tangu awali kwamba juhudi nyingi za watu wake zingeonekana kuwa bure.

Hata hivyo, ni kweli kwamba ingawa juhudi zetu mara nyingi huonekana kupotea bure, Neno la Mungu halirudi kwake bila tija. Haahitaji msaada wetu kueneza Neno lake. Ametupa heshima hii ili kwa kulitumia kwa uaminifu sisi wenyewe tuweze kufanikiwa na kuimarishwa kiroho. Nabii aliandika, "Mtu mmoja hutoa kwa ukarimu, naye hupata neema zaidi; mwingine hujifungia mno, naye huishia umaskini." (Methali 11:24). Mungu anataka tupenyeze mbegu za Ukweli ili nguvu zake za kuleta uzima ziweze kuongezeka katika maisha yetu, bila kujali jinsi zitakavyopokelewa na wengine. Hii ni njia ya Mungu ya kufanya Neno la Ukweli kuwa baraka kuu kwetu.

Tukitii njia zake, tunaweza kuwa na uhakika kwamba Neno lake, tunapolihubiri kwa wengine, halitarudi kwake likiwa halina tija. Kama ilivyoelezwa katika mfano huo, sehemu kubwa ya mbegu tunayopanda huangukia kando ya njia; yaani, watu hawaelewi tunachowaambia. Hata hivyo, sisi hupokea baraka. Kwa kuwaambia wengine Ukweli, unakuwa na nguvu zaidi katika maisha yetu. Ni kwa kutii Neno,

ikiwa ni pamoja na maagizo ya Bwana ya kuhubiri Injili "kwa ushuhuda wa Yesu," ndipo tunapoandaliwa kuishi na kutawala pamoja na Kristo. Ufunuo 20:4

Tunapopanda mbegu ya Ukweli, baadhi huangukia kwenye ardhi yenye mawe. Fumbo hili linaashiria wale wanaosikia Neno kwa furaha lakini hawawezi kustahimili chuki na mateso yanayotokana na kulitangaza. Wanapokea furaha kutokana na Ukweli, hata kama ni kwa muda tu, na hii ni baraka kwao. Ingawa hawajaandaliwa kumpa Bwana mioyo yao kikamilifu katika wakati huu, wanalikumbuka kwa furaha, na katika enzi ijayo watakuwa tayari kuingia katika "njia ya utakatifu." Isaya 35:8

Kuna pia wale wanaosikia Neno la Kweli, wakafurahi nalo, wakafanya maendeleo kwa muda, lakini wanaruhusu wasiwasi wa maisha haya na udanganyifu wa utajiri kuvunja maisha yao ya kiroho. Neno lilikuwa na ufanisi mkubwa katika mioyo yao hadi waliporuhusu hali za maisha kuchukua nafasi ya ushawishi wake mtukufu. Neno la Mungu kwa kweli lina nguvu, lakini hatulitumi kulazimisha akili za watu wake. Kupitia matumizi ya hiari ya wale wanaolipokea Neno lake, Bwana hujaribu uaminifu wao kwake na kwa sheria zake za haki.

Hatimaye, kuna wasikilizaji wa Neno ambapo Ukweli huangukia kwenye "ardhi njema." Hawa hawajibu tu u lakini wanaendelea kuendelea katika ukuaji wa kiroho, wakizaa matunda "kwa uvumilivu." (Luka 8:15) Ukuaji na kuzaa matunda kwa hawa hutegemea matumizi yao ya kila siku ya Neno la Mungu. Kazi hii ya kila siku ya kuzaa matunda katika mioyo, akili, maneno, na matendo ya wale

waliojitolea kwa hiyo hutimizwa pia na Neno linalotoka katika kinywa cha Mungu.

Hatuwezi kubaki na Ukweli wenyewe na kutarajia kupokea baraka zote tele zilizomo ndani yake kwa ajili yetu. Tunakula Neno tunapolishiriki na wengine. Tunafanywa wapya nalo tunapotafuta "kuwanywesha" wengine. Nguvu ya kusafisha ya Ukweli katika maisha yetu wenyewe ina ufanisi zaidi tunapohimizana "kupendana na kutenda mema." (Waebrania 10:24). Ulinzi wa Ukweli dhidi ya mashambulizi ya maadui mbalimbali wa Kiumbe Mpya hupata nguvu kubwa tunaposhindana kwa bidii kwa ajili ya imani iliyowekwa mara moja kwa watakatifu. Yuda 1:3

"Upumbavu wa Kuhubiri"

Paulo anazungumzia kazi ya Mungu inayotimizwa kwa "upumbavu wa kuhubiri." (1 Wakorintho 1:21) Mahubiri haya hayazuiliwi tu kwa mihadhara kutoka jukwaani. Watoto wote wa Mungu watiifu na waliotawafishwa hushiriki katika hayo kadri wanavyoruhusu Neno kung'aa kutoka midomoni mwao na katika maisha yao. Kwa mtazamo wa kibinadamu inaweza kuonekana upuuzi kwamba kazi kubwa kama hiyo inaweza kufanywa kwa njia inayoonekana isiyo na ufanisi. Sababu inayoweza hili ni kwamba Mungu ndiye anayetoa "ongezeko." 1 Wakorintho 3:6

Kazi ya Mungu katika kuandaa ufalme inaelezewa kwa ishara katika Isaya 51:16 - "ili n mpandikize mbingu na kuweka misingi ya dunia." "Misingi ya dunia" inayorejelewa hapa ni awamu ya kidunia ya ufalme wa Kristo, chini ya uongozi wa watakatifu wa zamani waliofufuliwa. Walitayarishwa kwa wadhifa

huu wa heshima kupitia utiifu wao kwa Neno la Mungu kama lilivyowafunuliwa katika enzi zilizopita. "Mbingu" ni ishara ya awamu ya kiroho ya ufalme, inayoundwa na Yesu na kanisa lake. Tangu Pentekoste, hawa pia wameandaliwa kwa nafasi zao za utukufu kwa kutii mapenzi ya Mungu kama yalivyodhihirishwa kupitia Neno lake.

Yesu alisema katika kujitolea kwa Baba yake, "Tazama, nimekuja (katika kitabu imeandikwa habari yangu), kutenda mapenzi yako, ee Mungu." (Waebrania 10:7; Zaburi 40:7). Ilikuwa ni uaminifu wake kwa agano hili uliomfanya astahili kuwa Mfalme wa wafalme na Bwana wa mabwana. Hivyo basi, ilikuwa Neno la Mungu lililorekodiwa na manabii lililomwandaa na kumtakasa Bwana, na kumtengeneza kwa ajili ya cheo kitakatifu na cha heshima anachokalia "mkono wa kuume wa Mungu." (Wakolosai 3:1; Waebrania 12:2). Kwa niaba ya wafuasi wake Yesu aliomba, "Watakasisheni kwa kweli yako," na kisha akaongeza, "neno lako ni kweli." Yohana 17:17

Ili Neno la Ukweli likamilishe kusudi hili la kimungu la kupanda mbingu mpya, ni lazima litafunuliwe kutoka kwa mtu mmoja hadi mwingine miongoni mwa watu wake waliojitolea. Mungu halichapi angani ili wote wasome. Alilipa manabii, Yesu, na mitume, kwa nguvu ya Roho wake, na sisi tunalikokea kutoka kwao na tunaendelea kulitafunua kutoka kwa mtu mmoja hadi mwingine. Kwa kuwa huu ni mpangilio wa Bwana, tunapata maana kamili ya kauli ya Mungu, aliposema kupitia nabii, " , nimeweka maneno yangu kinywani pako, na nimefunika kwa kivuli cha mkono wangu, ili nipande

mbingu, na kuweka misingi ya dunia, na kumwambia Sayuni, Wewe ndiwe watu wangu." Isaya 51:16

Lazima pia tuwe na Neno mioyoni mwetu, lakini halipaswi kufichwa huko. Ikiwa linapaswa kuwa na ufanisi wa kweli katika maisha yetu, lazima pia liwe juu ya midomo yetu. Ilikuwa hivyo kwa Yesu, ambaye anawakilishwa kitabianeno akisema, "Nimehubiri haki katika mkutano mkuu: tazama, sikujizuia midomo yangu, Ee Bwana, wewe unajua. Sijaficha haki yako ndani ya moyo wangu; Nimetangaza uaminifu wako na wokovu wako; Sijaficha wema wako na uaminifu wako mbele ya mkutano mkuu." Zaburi 40:9,10

Ni wazo la unyenyekevu kutambua kwamba Neno la Mungu, ambalo anatangaza halitarudi kwake likiwa halina tija, linaweza kuwasilishwa kupitia sisi, na litawasilishwa ikiwa tutakuwa waaminifu kwa agizo ambalo tumepewa kwa upako wa Roho. Inatia moyo kiasi gani kujua kwamba ingawa juhudi zetu ni dhaifu, na tunazungumza kwa ndimi zinazotetemeka, Neno litatimiza mapenzi ya Bwana. Isaya 28:11

Hivi karibuni kazi ya enzi hii itakamilika kwa mafanikio. Huenda tusawezi kuona sasa hasa kile ambacho sehemu yetu katika kazi hii ya upendo imetimizia, lakini ng'ambo ya pazia tutagundua kwamba Neno la Mungu lililotamkwa na midomo yetu isiyo kamilifu lilichangia katika juhudi zote, kwamba maneno tuliyoyasema kumtukuza Mungu wetu yebarikiwa naye ili kuwatia nguvu wengine katika njia nyembamba, na kwa ajili ya ustawi wa maisha yao ya kiroho.

Neno lile lile, huku likienezwa kwa ajili ya kukusanya na kujenga kanisa, limekuwa shahidi kwa ulimwengu. (Mathayo 24:14). Kwa njia hii pia linatimiza mapenzi ya Mungu. Tunaweza wakati mwingine kufikiri kwamba juhudi zetu ni bure, lakini hiyo ni kwa sababu hatutambui kila wakati kwamba njia za Bwana ni juu ya njia zetu, na mawazo yake ni juu ya mawazo yetu. (Isaya 55:8,9). Neno la Mungu, kama linavyotangazwa na sisi kwa mamlaka yake, huenda lisiitimize yale tunayopenda kuona, lakini tunaweza kuwa na uhakika kwamba litaitimiza yale yanayompendeza yeye. Katika hili tunaweza kufurahi. Kwa msingi wa uhakika huu, tujitahidi kujinyima zaidi na kujazwa na Neno lake. Litujaze kiasi kwamba litatiririka kutoka mioyoni mwetu na midomoni mwetu kwa baraka ya wengine na kwa utukufu wa Mungu.